
„Na začátku a teď: česká společnost po 20 letech“

Desátého listopadu se v Modré posluchárně uskutečnila konference „Na začátku a teď: česká společnost po 20 letech“. Konferenci připravilo a uspořádalo Centrum sociálních a ekonomických strategií (CESES) Fakulty sociálních věd UK, v rámci projektu Národního programu výzkumu 2D06014: „Sdílené hodnoty a normy chování jako zdroj posilování sociální koheze a překonávání negativních dopadů sociální diferenciací v České republice“

Cílem konference bylo pokusit se o souhrnnou charakteristiku vývoje společnosti v České republice od listopadu 1989 do současnosti očima sociálních vědců. A to na půdorysu očekávání a cílů vývoje společnosti v okamžiku zlomu v listopadu 1989 a skutečností, které jsou pro tuto společnost příznačné dnes.

Zaznělo sedm přednášek, kdy se každý z referujících z hlediska svého výzkumného zaměření pokusil o souhrnnou charakteristiku společnosti (v pořadí Jan Sokol, Miloslav Patrušek, Jiří Musil, Libor Prudký, Jiřina Šiklová, Martin Potůček a Palo Frič). Více než stovka posluchačů (od studentů, učitelů a badatelů z řady jiných vysokých škol výzkumných institucí, zástupců občanských iniciativ a sociálních služeb, až po zástupce parlamentu a státní správy) se podílela na živé a zajímavé diskusi. Celý program natáčel Český rozhlas a dopolední jednání Česká televize.

Důvodem pro uspořádání konference bylo přirozeně samo výročí, které volá po reflexi. Tady ale šlo o reflexi na základě dlouholetých výzkumů a analýz, včetně odborného osobního vyjádření. Vycházeli jsme z přesvědčení, že stále zůstává součástí profese sociálních vědců, aby se na základě výzkumů, analýz, reflexí a aktivního přístupu ke společenské skutečnosti vyjadřovali k otázkám charakterizujícím společenskou proměny a vývoj. Funkce sociálních vědců zahrnuje nejen snahu o rozvoj těchto věd, ale také úsilí o rozvoj poznávání společnosti a snahy o porozumění stěžejním vztahům a procesům a obsahům sociálních změn, které žijeme. I za cenu, že jde o natolik živá témata, že se ve svých analýzách zmýlí, či za cenu, že se budou vyjadřovat kriticky vůči nositelům moci a hlavnímu proudu ideových postupů a vidění. Dokonce je skoro součástí sociologické tradice, že se střetává s oficiálními výklady a ideovými mystifikacemi. Platí to zvláště v souvislostech, kdy není řídké přesvědčení, že nic takového jako společnost neexistuje.

Z konference bude vydána publikace.

Libor Prudký